

ПИСМО III

Писмо мајци и ујка Божи

Le Havre, 1939. Године

Мацо, душо моја, и драги ујка Божо, брод се отиснуо чим сам се искрцала, задовољна сам и за сада све иде како треба. Задовољна сам зато што сматрам да сам остварила ваш и ујка Драгин некадашњи сан да видите Америку. Писаћу вам чим стигнем (27. Августа). Поздрав и „bonne sante“.

—
Недеља, 2 сата ујутру

Мамо, злато моје, душо и срце, моје мило, стигао сам. Сада је два сата ујутру. Прве речи и мисли од како је лађа пристала шаљем теби. Ти си са мном и твој мили телеграм и твоја добра душа и златно срце.

Гледала сам дуго све светлости у даљини, као Венеција само много, много дуже, на све стране. Месечина и бели облаци и светиљке што мичу и клизе по води, али се ништа друго не види. Ето, ту је Њујорк, а ја ништа не разумем. Грдно ми је све чудно као у сну и као обично. Машина је одавно престала да ради, али се искрцавамо тек у осам изјутра. Ја ћу да спавам до пет, па да свршавам с малим куфером и да идем на кров да видим како то изгледа. Ништа не умам да се радујем, ваљда што сам сасвим отрована и смрвљена овим кратким вестима што од пре четири дана почеше новине на броду да доносе о рату. У мени ипак нешто силно верује да ће проћи на миру и не осећам даљину ни мало, али ми је кроз свест много тешко – а како ли је теби. Како ли си скупила снагу да ми кажеш „само

напред, храбро“. Иако знам све то, да знаш, цара, како ме је окуражио твој телеграм, као да си ме ти руком дотакла, као да сам ти видела очи и чула глас: `ајде, Мићо, напред! (Моје карте кажу да ће све добро да прође, али ти си ми брижна и плачна као да си ми болесна...) Немој, пипирико, душо моја, молим те да си ми болесна, ни да се кидаш, молим те! Ја ћу сутра да ти продужим писмо кад стигнем, сада сам много сањив – док је ишла лађа сувише се труцкала нисам могла да пишем... Ако нема рата „Нормандија“ која креће одовуд тридесетог, донеће за четири дана ово писмо у Авр, а ти ћеш за десет дана да га имаш. Лалац, Мишо мој лепи и слатки, душоле моје, ето, стигао си са твојим Лалетом у Њујорк...

Мислила сам да ћу имати много да ти пишем о првим утисцима и да нећу знати како да то учиним - али, све ми се чини веома познато и једноставно. Овде су централни делови које сам препознала из филмова. Увече Бродвеј (једна од главних улица) сав блиста од реклама и светла, веома је весело и леп... Оно што ме је изненадило јесте полиција, која је много ограничена и има их на све стране – као у Лондону. Купатила су у Паризу авенији Du Maine личила на краљевска. Овај пансион има преко осамдесет соба, то су четири куће у низу, требало би да видиш купатило и тоалет, старе, металне све грозно и прљаво, а о бидеу и да не говоримо, не постоји ни у сну... Ја сам у суштини веома задовољна, једино сам зачуђена да се ничему не чудим. Тесла живи у суседству у једном хотелу. Коча каже да је болестан, не прима никога и нема ни динара...

...Они из сликарства које за сад познајем нису интересантни, немају ни најмању идеју. Али све скупа, тако сам задовољна што сам већ стигла да ти не могу објаснити и учинићу све да овај пут учиним плодним. Много слушам вести са радија, изгледа да неће бити рата, дај Боже! Дај Боже – а било би добро кад бих знала да сте ви тамо добро... Ја сам на неки начин сасвим растурена и уморна, осећам изванредну незаинтересованост за све и само на тебе мислим свом силином своје душе. Желим да с тобом успоставим везу на један фантастичан и дијалектичан начин као да смо близу и заједно. Пиши тати, биће да је још у Венецији, и ја ћу му касније писати када будем имала вести да му јавим...

Мишу мој, шта ти радиш, ко зна колико си забринута и како ти срце куца... Можда замишљаш неки монструозан град у којем се човек не може снаћи, али је хиљаду пута једноставније... Сви много пуше, а цигарете нису много скупе... Мило злато моје, близу сам ти, сасвим близу...

...Верујем на крају приче да ћу почети да радим портрете, онда ће све добро ићи... Лало, животе мој, немам више ништа да ти кажем. За следеће писмо ћу имати занимљивијих вести. Сада сам још уморна и збуњена, а и усамљена сам такође. Поздрави Божу и загрли га место мене. Све политичке вести брзо стижу овде. Немојте да бринете за мене, јер за мене нема опасности ни једне врсте... Поздрављам те тиме да сам добро стигла и да сам задовољна. Љуби те и грли свим срцем, жели бескрајно добро и увек мисли на тебе, твоја Лола.